

Kendelse af 21. marts 2024 i faglig voldgift 2023-1284:

Fagligt Fælles Forbund (3F)
for
forbundets medlem A
(forhandlingssekretær Mark Christensen)

mod

Dansk Industri Overenskomst III (DIO III)
for
Færch & Co. A/S
(advokat Anna Porse Jørgensen)

1. Uoverensstemmelsen

Den indklagede virksomhed har meddelt forbundets medlem en skriftlig advarsel. Spørgsmålet er, om dette har været berettiget.

Klager har nedlagt påstand om, at den indklagede virksomhed, Færch & Co. A/S, skal tilbagetrække skriftlig advarsel til tillidsrepræsentant A.

Indklagede har påstået frifindelse.

2. Sagens behandling ved faglig voldgift

Sagen er den 19. marts 2024 forhandlet for en faglig voldgiftsret med undertegnede, fhv. højesteretspræsident Børge Dahl, som formand og opmand og følgende partsudpegede medlemmer: forhandlingssekretærene Svend-Aage Poulsen og Johnny Frimann Storm, begge 3F, faglederne Henrik Olsen og advokat Lisbeth Walthersdorf Katafai, begge DI.

Der er under forhandlingen afgivet forklaring af:

- A, ansat som tømrer i Færch siden 2018, tillidsrepræsentant de seneste 3 år.
- B, faglig sekretær, 3F By 1.
- C, arbejdsmiljøkonsulent, 3F.
- D, VVS-montør, ansat hos Erik Lytzen A/S.
- E, produktionschef, Færch.

- F, HR- og udviklingschef, Færch.
- G, selvstændig arbejdsmiljørådgiver, Nordjysk Arbejdsmiljø.

Da der efter procedure og de partsudpegede medlemmers votering ikke blandt disse var flertal for eller enighed om en afgørelse, skulle afgørelsen træffes af opmanden, som med en nærmere begrundelse tilkendegav, at den meddelte advarsel var berettiget, og at indklagede derfor måtte frifindes. Parterne tog dette til efterretning og var enige om, at sagen kan afsluttes med en kendelse indeholdende en begrundelse for resultatet, dvs. uden fuldstændig sagsfremstilling og gengivelse af de afgivne forklaringer og parternes procedurer, jf. arbejdsretslovens § 28, stk. 5.

3. Opmandens begrundelse og resultat

3.1. Byggepladsen og sjakkets opgaver

Færch påbegyndte i november 2022 et renoveringsprojekt på tre lejlighedsblokke på Adresse 1 i By 1. Der er tale om et totalrenoveringsprojekt for et boligselskab. Den enkelte blok har tre opgange med to lejligheder i stueplan og på tre etager. Projektet foregår i tre etaper, idet renoveringen sker for én blok ad gangen. Da beboerne under renoveringen er genhuset, er overholdelse af tidsplanen af særlig vigtighed.

A og H udgjorde et sjak med A som akkordholder. Det lægges efter bevisførelsen til grund, at sjakket både på etape 1 og etape 2 havde fået tildelt dels tagarbejdet, dels arbejde med tætning, forskalling og isolering i skunkene i badeværelserne i de seks øverste lejligheder.

I etape 1 var arbejdet tilrettelagt, så porebetonvæggene i badeværelserne i de øverste lejligheder var opsat, inden tømmerne kom til. Arbejdet i skunkrummene var på grund af pladsforholdene besværligt. Arbejdet i skunkrummene i etape 1 blev udført i henhold til en akkorderingsaftale med en aftalt betaling på 10.800 kr. Arbejdet på etape 1 blev afsluttet i juni 2023.

Tilrettelæggelsen af arbejdet i etape 2 blev ændret med en revideret tidsplan af 8. august 2023, så tømmerarbejdet i skunkene i badeværelserne i de øverste lejligheder skulle udføres inden skunkrummenes etablering ved opsætning af porebetonvæggene, hvorved tømmerarbejdet var lige til at gå til. Denne ændring skulle passes ind i den eksisterende tidsplan og fik derfor først virkning for de to sidste opgange, nr. 34 og 36. I den første opgang, nr. 32, var rækkefølgen som i etape 1, dvs. tømmerarbejdet i skunkrummene i de to lejligheder i den opgang skulle

udføres efter skunkrummenes etablering og ville være besværligt som følge af de snævre pladsforhold, ligesom det havde været besværligt i etape 1.

Da A kom tilbage på arbejde på pladsen mandag den 14. august 2023, var der i de to lejligheder i nr. 32 opsat porebetonvægge, og VVS'erne havde i skunkrummene trukket rør.

3.2. Advarslen

Det lægges efter bevisførelsen til grund, at produktionschef E mandag den 14. august 2023 kontaktede A med besked om, at sjakket skulle gå i gang med at lave arbejdet i skunkrummene i nr. 32. Sjakket udførte imidlertid ikke arbejde i skunkrummene i nr. 32 den dag. Sjakket valgte i stedet at udføre arbejde i skunkene i nr. 34 og 36, hvor porebetonvæggene ikke var opført, og arbejdet derfor var lige til at gå til. A har forklaret, at han ville være sikker på, at sjakket havde fået lavet arbejdet i skunkene i nr. 34 og 36, mens det var let at komme til – E har forklaret, at efter tidsplanen ville porevægge først blive udført oppe på 3. sal den 24.-28. august 2023.

Det lægges endvidere til grund, at beskeden over for A om at gå i gang med skunkrummene i nr. 32 blev gentaget tirsdag den 15. august 2023, og at A til beskeden om, at sjakket skulle gå i gang med at få det lavet, svarede, at det var et træls stykke arbejde, men at de godt ville lave det, hvis de fik 21.300 kr. for det. Samme dag sendte E en e-mail til A, hvori han med henvisning til, at sjakket havde udført skunkarbejdet på blok 1 for 10.800 kr., tilbød at matche dette med 12.000 kr. for hele blok 2, og at alternativet var at få lavet en opmåling. Sjakket udførte heller ikke arbejdet i skunkrummene i nr. 32 tirsdag den 15. august 2023.

For at få gang i arbejdet foretog E en opmåling af arbejdet i skunkene, hvilket resulterede i en pris på 6.107 kr., og afleverede onsdag den 16. august 2023 et skriftligt akkorderingstilbud, som med tillæg af et genetillæg lød på i alt 12.000 kr. E kvitterede for modtagelsen. Sjakket udførte heller ikke arbejdet i skunkrummene i nr. 32 onsdag den 16. august 2023. Sidst på eftermiddagen ringede A til E og spurgte, om der var udarbejdet en risikovurdering på arbejdet i skunkene.

For at få gang i arbejdet udarbejdede E en risikovurdering, som blev sendt med en mail til A torsdag den 17. august 2023 kl. 10:14. E hørte ikke noget fra A om risikovurderingen. Sjakket udførte heller ikke arbejdet i skunkrummene i nr. 32 torsdag den 17. august 2023.

Fredag den 18. august 2023 om morgenen konstaterede E, at sjakket ikke var gået i gang med arbejdet i skunkrummene i nr. 32. Han tog kontakt til A og meddelte denne, at sjakket skulle gå i gang med at udføre arbejdet, ellers ville han få en skriftlig advarsel. Det fik ikke sjakket til at gå i gang. A ringede til HR- og udviklingschef F, og det lægges efter de afgivne forklaringer til grund, at F opfordrede A til at tale med E om at få arbejdet i skunkrummene udført. Da sjakket fortsat ikke gik i gang med arbejdet, sendte E kl. 09:05 en e-mail til A, hvori det hedder:

Emne: Skriftlig advarsel grundet arbejdsvægring

...

Med baggrund i vores samtale i morges, hvor du fortsat nægter at udføre det tildelte arbejde, ser jeg desværre ingen anden udvej end at indkalde organisationerne med begrundelsen arbejdsvægring.

Som konsekvens af dette medfører det en skriftlig advarsel som du bedes underskrive.

..."

Det hedder i den skriftlige advarsel:

"Der har igennem den sidste uge været diskuteret omfanget og udførelsen af et til dig tildelt stykke arbejde på byggepladsen Adresse 1 ...

Igennem ugen har prisen og arbejdsmetoden været diskuteret, uden at der har kunnet opnås enighed. Virksomheden har udleveret en tildeling indeholdt virksomheden tilbud til en akkordpris. Derudover har virksomheden udleveret en gennemarbejdet Risikovurdering.

Du har dags dato nægtet at udføre arbejdet. Virksomheden betragter dette som arbejdsvægring.

Dette skal stoppe nu, og du skal straks gå i gang med anvist arbejde som er dig tildelt af din leder.

Hvis dette ikke sker, forbeholder virksomheden sig ret til at se nærmere på dit ansættelsesforhold med mulighed for at bringe ansættelsesforholdet til ophør.

...

Kvittering for modtagelse"

Samme dag, kl. 09:36, sendte F en e-mail til J, DI, med advarslen og en redegørelse for baggrunden samt en anmodning om bistand til "at indkalde hastemøde så vi kan komme videre".

A kontaktede 3F By 1 og bam-bus, Byggeriets Arbejdsmiljøbus, og fik sat et møde op på pladsen mandag den 21. august 2023 om morgenen med B fra 3F og konsulent K fra bam-bus. K ringede og orienterede E, som gav tilsagn om ville deltage.

På mødet foreslog B at demontere rørene, hvad E gik med til. B har forklaret, at der var meget lidt plads, han ville nødig skulle derind, han kan ikke udtale sig om, hvorvidt udførelsen af arbejdet ville være i strid med arbejdsmiljølovgivningen. E har forklaret, at han gik med til at demontere rørene, så de kunne komme videre. VVS'erne fjernede herefter rørene, hvorefter A og hans sjak udførte arbejdet.

3.3. Opmandens bedømmelse

En ansat er underlagt en lydighedspligt. Det er arbejdsgiveren, som har ledelsesretten, og som derfor bestemmer f.eks., i hvilken rækkefølge forskellige arbejdsopgaver på en byggeplads skal udføres. Manglende enighed om en akkorderet pris for et stykke arbejde giver ikke en ansat føje til ikke at efterkomme en ordre om at udføre arbejdet. En ansat kan derimod med føje nægte at udføre arbejde under forhold, som vil medføre en umiddelbar og alvorlig fare for den ansattes sikkerhed og sundhed.

Det kan efter bevisførelsen lægges til grund, at det arbejde, der skulle udføres af tømrerne i skunkrummene i nr. 32 på grund af de snævre pladsforhold var besværligt. Det er forståeligt, at A opfattede det som et træls stykke arbejde. Der er imidlertid ikke ved den skete bevisførelse fremkommet noget, som giver grundlag for at fastslå, at udførelsen af arbejdet ville være fysisk umuligt eller i strid med arbejdsmiljølovgivningen. A og hans sjak har herefter ikke haft nogen gyldig grund til ikke at udføre arbejdet i skunkrummene.

Efter bevisførelsen må det lægges til grund, at A som akkordholder ugen igennem gentagne gange fik besked af E om at gå i gang med arbejdet i skunkrummene i nr. 32. Efter det beskrevne forløb kan der ikke være nogen rimelig tvivl om, at beskederne havde karakter af og af A måtte forstås som ordrer om at gå i gang med arbejdet i skunkrummene i nr. 32. Ved uden gyldig grund ikke at udføre arbejdet som beordret har A misligholdt sine pligter som ansat.

Der er ingen selvstændige retsfølger knyttet til en advarsel. En advarsel tydeliggør i almindelighed, hvad arbejdsgiveren forventer af den ansatte, og hvilke konsekvenser det kan

få for ansættelsesforholdets opretholdelse, hvis den ansatte ikke retter for sig. Og en sådan tydeliggørelse kan få betydning ved en stillingtagen til, om en senere afskedigelse er berettiget.

En misligholdelse i form af ikke-udførelse af pålagt arbejde har karakter af arbejdsvægring, også selv om den ansatte udfører andet arbejde på pladsen. Sanktionering af sådan misligholdelse med en så mild sanktion som en advarsel må som udgangspunkt anses for fuldt ud berettiget.

I den foreliggende sag må den advarsel, som A er blevet tildelt, anses for fuldt ud berettiget, da han ikke har haft nogen gyldig grund til ikke at udføre det pålagte arbejde. Det er uden betydning, at den anden i sjakket, H, ikke også fik en advarsel, da der ikke havde været nogen direkte kommunikation om forholdet mellem virksomhedens ledelse og H, og ordren må anses for meddelt A som akkordholder. Det er også uden betydning, at A er tillidsrepræsentant – det er ikke i den egenskab, at han er blevet pålagt at udføre arbejdet, og det er heller ikke i kraft af dette hverv, at han og ikke også H er blevet sanktioneret med en advarsel.

Efter det anførte må virksomheden frifindes.

Thi bestemmes:

Færch & Co. A/S frifindes.

Hver part bærer egne omkostninger ved sagens behandling og halvdelen af udgiften til opmand.

Børge Dahl